

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

2.ª ÈPOCA

BARCELONA, NOVEMBRE 1915

ANY XII — NÚM. 8

SUMARI: SECCIÓ OFICIAL: Sessió ordinària de 7 de Novembre de 1915. — El darrer Congrés de les Ciències a Valladolid per *J. M. de Barnola, S. J.* — Nota geològica, per *Bonaventura Bassegoda Musté* — *J.-H. Fabre*, per *Salvador Maluquer*. — Nota mineralògica, per *L. Tomás*. — Notes bibliogràfiques, per *S. M. N.*

SECCIÓ OFICIAL

SESSIÓ ORDINÀRIA DE 7 DE NOVEMBRE DE 1915

Presidència del Rvnt. P. Joaquín M.ª de Barnola, S. J.

President

S'obre la sessió a les onze del matí i assisteixen els socis Srs. Codina, Faura, Ferrer i Dalmau, Ferrer i Vert, Folch (J.), Folch (M.), Juncadella, Maluquer (S.), Maluquer (J.), Riera, Rosals, Sagarra (I.), Tomàs, Zariquiey.

DESPAIG OFICIAL

Aprobació del acta.—El Sr. Secretari llegeix l'acta de l'anterior sessió, essent aprovada per unanimitat.

Vots de gràcies.—El Sr. President comunica als assistents que s'ha instal·lat l'electricitat en el lloc social, lo que facilitarà en gran manera tota mena de treballs, particularment en la secció del laboratori i preparacions. Proposa que's faci constar a l'acta l'agraïment de l'Institució envers als Srs. Codina (Tresorer) i Maluquer (J.) (Vispresident), per haver facilitat el material elèctric necessari per a la instal·lació.

També s'acorda un vot de gràcies al Conservador del Museu, D. Ignasi

de Sagarra, per haver cedit un armari on s'instal·laràn degudament les col·leccions de Moluscs de l'Institució.

Del mateix modo es fa constar l'agraïment de l'Institució envers Don Pius Font que ha emprès amb molt zel la organització del nostre herbari.

Comunicacions corporatives.—El Sr. Secretari dóna compte d'haver-se rebut una invitació de la «Real Academia de Ciencias y Artes» per a l'acte inaugural del curs acadèmic 1915-1916, que tingué lloc el dia 30 del passat Octubre. Representà a l'Institució en dit acte, D. Llorens Tomàs, Bibliotecari.

També s'ha rebut invitació del Ateneu Enciclopèdic Popular, per a la inauguració del curs 1915-1916, que's celebrà el dia 16 d'Octubre. L'Institució no hi pogué ser representada pel retràs amb que fou rebut dit document.

Insignia de l'Institució.—El Sr. President comunicà als assistents que s'ha enllestit l'insignia-distintiu de la societat i que podran adquirir-lo els socis que ho desitjin.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES

Congrés per a l'avenç de les Ciències.—El Rvnt. P. Barnola explica detingudament la tasca de la secció de Ciències Naturals del Congrés d'enguany celebrat a Valladolid. Diu que tingué vera importància per la gran activitat i entusiasme de que donaren mostra els congressistes com per la qualitat i nombre dels treballs presentats. Feu una breu ressenya dels més notables i s'acordà que constés en aquest Butlletí, una nota ampliada de tots ells, per al coneixement dels socis.

Nota geològica.—El Sr. Tomàs dóna lectura de una interessant nota geològica del soci Sr. Bassegoda i s'acorda publicar-la íntegrament.

Trobada abundosa de Platí a Espanya.—El Sr. President dóna compte de la trobada de platí a les serres de Ronda. Segons sembla, per la quantitat amb que's presenta dit mineral, promet ésser un dels jaciments més importants dels que actualment s'aprofiten per sa explotació. Digué que en consideració a la riquesa de aital trobada, l'Estat espanyol pensa emprendre l'explotació per compte propi, gaudint-se'n aixís l'interès nacional.

Cas anormal en una sabina. (*Bot.*). — També mostra el Sr. President una branca de sabina (*Juniperus sabina*, L.), que presenta ses fulles modificades, fent-ne sa descripció i comentari en una nota que dóna per a sa publicació.

Comunicació pteridològica.—En Joan Pardo comunica haver trobat abundosa la *Setaginella denticulata*, Link, a la font de Santa Creu d'Olorde, propera a l'església Parroquial, junt amb la falguera *Polystichum aculeatum*, (L.) Schott., a la riera que del poble de la Rierada va a Molins de Rey, a la Font del Tudó aprop de Torrellas de Llobregat i riera amunt sobre Torrelletes, en una excursió feta el 18 del prop passat Octubre. Aquestes cites són força interessants, donat que no's troven anotades localitats ni per en Colmeiro, ni per en Costa, ni per en Willkomm i

Lange. Són prou conegudes les de la riera de can Llavallol a Vallvidrera, font de can Mayol prop de Santa Creu i Aramprunyà.

Alguns coleopters nous per a Catalunya.—El Sr. Codina presenta i fa circular els coleòpters següents, nous per a Catalunya: Fam. CARABIDAE: *Pogonus chaldeus* Marsh., desembocadura del riu Llobregat (B.), 30. VI. 08 i var. *viridanus* Dej., Can-Tunis (B.), 27. VI. 15, leg. R. Zariquiey; *Ophonus rotundatus* Dej., Figueras (G.), *O. cordatus* Duft., Nuria (G.), Germà Benito, E. C.; *Synuchus rivalis* Pauz., Setcases (G.), 1-15. VIII. 11; Fam. HYGROBIIDAE: *Hygrobia tarda* Herbst, Nuria (G.) 1914, Germà Benito, E. C.; Fam. DYTISCIDAE: *Bidessus minutissimus* Germ., Centellas (G.), 24. IX. 14, entre les molses de les fonts; Fam. HALIPLIDAE: *Cnemidotus rotundatus* Amb., Cervera (Ll.), leg. P. Frèderic Vila, C. M. F.; Fam. GIRINIDAE: *Girinus urinatur* Illg., Castelldefels (B.), 20. V. 14, Cervera (Ll.), leg. P. F. Vila, C. M. F.

Nota lepidopterològica.—El Sr. Sagarra comunica haver vist una nombrosa serie del lepidòpter *Erebia neoridas* B., recullides en la localitat pirinenca anomenada Rama, prop de Sant Joan de les Abadesses, pel consoci don O. C. Rosset. Diu el comunicant que aquesta especie encara que no creu s'hagués citat de localitats catalanes, es especie abundosa en la part oriental de la serralada pirinenca, desde les serres del Catllaràs, on la trobà l'istiu de 1907 fins a la costa. Creu que també deu trobar-se en altres indrets de la part occidental, però l'època ja avansada en que sol aparèixer és causa de que no s'haja senyalat més profusament. Fa remarcar que tan en sa colecció com en els exemplars de que's tracta, hi han individus molt aberrants i que s'acosten a la *Erebia Zapateri* Obth., de les serres de Albarracín. Com ja s'han trovat i descrit formes intermitjes a les dues especies al Pirineu, es possible que l'estudi dels esmentats exemplars sigui un element profitós per aclarir l'interessant problema d'adaptació d'algunes especies del Pirineu.

Sobre l'emigració de les aus. Referent a ornitologia dona compte el Sr. President, comunicat pel soci D. Ramón de Casanova, d'haver llegit en la *Gazeta de Vich*, que fou agafat viu un Pinsà (*Fringilla celebs* L.) en quina cama esquerra porta una anella on en caràcters romans majúsculs hi ha la següent inscripció:

MOSKOWA
ORNITOL
KOMITET
16 42

L'aucell de referencia's trova avui dia engabiàt en una casa de la Rambla del Passeig. S'acorda escriure's a la societat de referencia donant-li compte de la troballa.

Donatiu.—El Sr. President dona compte del donatiu fet per D. Antoni Pach de un tros molt hermós de *Limonita* procedent de Gorjes del Freser.